

Valtionosuudet 2026

Kunnanhallitus 19.01.2026 § 8

7/02.05.01.00/2026

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Jarno Kilpinen, p. 040 4868 300

Valtionvarainministeriö on antanut 18.12.2025 päätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026 (VN/35064/2025) sekä päätöksen kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta (VN/35065/2025).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus koostuu seuraavista valtionosuusperusteista:

- 1) valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista
- 2) 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 6-12 §:n mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2026 kunnan omarahoitusosuus on 1 548,79 euroa asukasta kohden. Näin saatua euromäärää lisätään 13-17 §:ssä tarkoitetut syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvussa tarkoitetuilla erillä. Näitä ovat:

- Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus
- Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus
- Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden vähentämisen kuntaan maksetun perustoimeentulotuen määrällä
- Hyvinvointialueiden perustaminen ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta vuonna 2023 aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittaminen (muutosrajoitin)
- Valtionosuusjärjestelmämuutoksen taseus
- Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus
- Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset
- Kunnalle maksettavasta valtionosuudesta vuonna 2026 tehtävä vähennys

Veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisverotulomuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 33 §:n mukaan. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Tyrnävän kunnan peruspalvelujen valtionosuus, jossa on otettu huomioon verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ja kunnan peruspalvelujen lain 4 ja 5 luvun mukaiset vähennykset ja lisäykset, on ministeriön päätöksen mukaan 11 904 762 euroa ja veroperustemuutoksien johtuvien verotulomenetysten kompensatio on 398 703 euroa. Muut opetus- ja kulttuuritoimen osuudet ovat -1 028 291 euroa. Yhteensä em. erät vuodelle 2026 ovat 11 313 918 euroa. Talousarviossa 2026 valtionosuuksien määräksi arvioitiin 11 430 000 euroa, joten valtionosuuksien ennakoidaan tässä vaiheessa hieman alittavan talousarvion. Valtionosuuksien ylitys-/alitusennusteet tuodaan tarvittaessa kunnanhallituksen ja valtuuston päätettäväksi vuoden 2026 aikana.

Kunnalla on oikeus tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus kolmen kuukauden kuluessa valtionosuuspäätöksestä tiedon saatuaan.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Vesa
Päätösehdotus	Valtionosuuspäätös merkitään kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi. Kunnanhallitus päättää samalla, ettei oikaisuvaatimuksen tekemiseen ole aihetta.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.